Вимоги охорони праці під час виконання робіт із застосуванням інструменту

1. Вимоги охорони праці під час виконання робіт із застосуванням ручного електрифікованого інструменту

- 1.1. Корпуси перетворювачів, роздільних та понижувальних трансформаторів залежно від режиму нейтралі електричної мережі, що живить первинну обмотку, необхідно заземлювати або занулювати.
  - 1.2. Вторинну обмотку понижувальних трансформаторів необхідно заземлювати.
- 1.3. Не допускається заземлювання вторинної обмотки трансформаторів або перетворювачів з роздільними обмотками.
- 1.4. Під час роботи з ручним електроінструментом класу І працівники повинні використовувати ЗІЗ (діелектричні рукавички, діелектричні калоші, діелектричні гумові килимки) відповідно до вимог НПАОП 40.1-1.21-98.
- 1.5. У приміщеннях без підвищеної небезпеки ураження працівників електричним струмом дозволяється виконувати роботи з використанням електроінструменту класів ІІ та ІІІ без застосування ЗІЗ.
- 1.6. У посудинах, апаратах та інших металевих спорудах з обмеженою можливістю переміщування і виходу з них дозволяється виконувати роботи з електроінструментом класів І та ІІ за умови, що тільки один електроінструмент живиться від автономної генераторної установки, роздільного трансформатора або перетворювача частоти з роздільними обмотками, а також електроінструментом класу ІІІ. При цьому джерело живлення (трансформатор, перетворювач тощо) повинно знаходитись поза металевою посудиною, а його вторинне коло повинно залишатись незаземленим.
- 1.7. Не дозволяється під'єднувати електроінструмент напругою до 42 В до електричної мережі загального призначення через автотрансформатор, резистор або потенціометр.
- 1.8. Не дозволяється натягувати, перекручувати та перегинати кабель, що живить електроінструмент, ставити на нього вантаж, а також допускати перетинання цього кабелю з тросами, кабелями та рукавами для газозварювання.
- 1.9. Установлювати робочу частину електроінструменту в патрон та вилучати її з патрона, а також регулювати електроінструмент дозволяється тільки після повного зупинення та вимкнення його штепсельної вилки з електричної мережі.
- 1.10. Під час роботи електроінструменту стружку необхідно видаляти спеціальними гачками або щітками після повного зупинення електроінструменту. Не дозволяється видаляти стружку або тирсу руками.
  - 1.11. Не дозволяється виконувати роботи з електроінструментом з приставних драбин.
- 1.12. Під час виконання робіт з електродрилем предмети, що підлягають свердлінню, необхідно надійно закріплювати.
  - 1.13. Не дозволяється торкатись руками до різального інструменту, що обертається.
- 1.14. Під час свердління електродрилем з використанням важеля для притискування необхідно стежити, щоб кінець важеля не спирався на поверхню, з якої він може зісковзнути.
  - 1.15. Не дозволяється застосовувати замість важелів випадкові предмети.
  - 1.16. Не дозволяється обробляти електроінструментом мокрі та обмерзлі деталі.

- 1.17. Не дозволяється виконувати роботи з електроінструментом, в якому відсутній захист від дії крапель або бризок (при виконанні робіт за умов дії крапель та бризок, а також на відкритих майданчиках під час снігопаду або дощу).
- 1.18. У разі раптового зупинення електроінструменту (зникнення напруги в мережі, заклинювання рухомих частин тощо) його необхідно від'єднати від електричної мережі вимикачем.
- 1.19. У разі перенесення електроінструменту з одного робочого місця на інше, а також під час перерви в роботі та після її закінчення електроінструмент необхідно від'єднати від електричної мережі за допомогою штепсельної вилки.
- 1.20. Не дозволяється виконувати роботи з електроінструментом, у якого закінчився термін періодичної перевірки, або якщо він має хоча б одну з таких несправностей:
  - пошкодження штепсельного з'єднання, кабелю або його захисної трубки;
  - пошкодження кришки щіткотримача;
  - нечітка робота вимикача;
- іскріння щіток на колекторі, що супроводжується появою кругового вогню на його поверхні;
  - витікання мастила з редуктора або вентиляційних каналів;
  - поява диму або запаху, характерного для палаючої ізоляції;
  - поява підвищеного шуму, стуку, вібрації;
  - злам або поява тріщин у корпусній деталі, рукоятці, захисному огородженні;
  - пошкодження робочої частини електроінструменту;
- зникнення електричного зв'язку між металевими частинами корпусу та нульовим захисним штирем штепсельної вилки.

2. Вимоги охорони праці під час виконання робіт із застосуванням ручного слюсарно-ковальського інструменту

- 2.1. Не дозволяється виконувати роботи з інструментом, рукоятки якого насаджено на загострені кінці (напилки, шабери тощо) без металевих бандажних кілець.
- 2.2. Під час виконання робіт із застосуванням клинів або зубил за допомогою кувалд працівники повинні використовувати клинотримачі з рукояткою завдовжки не менше 0,7 м.
- 2.3. Під час виконання робіт із застосуванням інструменту ударної дії працівники повинні використовувати відповідні ЗІЗ.
- 2.4. При використанні кліщів необхідно застосовувати кільця, розміри яких повинні відповідати розмірам оброблюваних заготовок. З внутрішнього боку ручок кліщів повинен бути передбачений упор для запобігання здавлюванню пальців руки працівника.
- 2.5. Поверхні металевих ручок кліщів повинні бути гладкими (без вм'ятин, зазубрин і задирок) та очищеними від огара.
- 2.6. Працівники повинні виконувати роботи викруткою, у якої ширина робочої частини (лопатки) відповідає розміру шліца у головці шурупа або гвинта.
- 2.7. Під час відкручування і закручування гайок та болтів за необхідності слід застосовувати ключі з довгими рукоятками. Подовжувати рукоятки ключів допускається тільки додатковими важелями типу «зірочка». Не дозволяється застосовувати для подовження гайкових ключів додаткові важелі, інші ключі або труби.

- 2.8. Не дозволяється розміщувати інструмент на поруччя огороджень або на неогороджений край площадки риштувань, помосту, а також поблизу відкритих люків, колодязів тощо.
- 2.9. Під час перенесення або перевезення інструменту із гострими частинами ці частини повинні бути захищені.

3. Вимоги охорони праці під час виконання робіт із застосуванням пневматичного інструменту

- 3.1. Не дозволяється застосовувати підкладки, заклинювати інструмент або працювати пневматичним інструментом за наявності люфту у втулці.
- 3.2. Для пневматичного інструменту необхідно застосовувати непошкоджені гнучкі шланги, які необхідно приєднувати до інструменту та з'єднувати між собою за допомогою ніпелів або штуцерів та стяжних хомутів. Не дозволяється закріплювати шланги проволокою.
- 3.3. Перед приєднанням гнучкого шланга до пневматичного інструменту повітряну магістраль необхідно продути, а після приєднання шланга до магістралі необхідно продути також і шланг, вільний кінець якого перед продуванням повинен бути закріплений. Інструмент повинен приєднуватись до шланга після прочищення сітки в футорці.
- 3.4. Підключення шланга до магістралі та інструменту, а також його роз'єднання необхідно виконувати за умови перекритої арматури.
- 3.5. Гнучкий шланг повинен бути розміщений таким чином, щоб унеможливлювалось його випадкове пошкодження або наїзд на нього транспорту.
- 3.6. Не допускається під час виконання робіт натягувати і перегинати шланги пневматичного інструменту, а також перетинати їх тросами, кабелями та рукавами газозварювання.
- 3.7. Повітря до пневматичного інструменту необхідно подавати тільки після установлення його в робоче положення. Робота інструменту вхолосту допускається лише під час його випробування, яке проводиться перед початком виконання робіт або під час проведення ремонту.
- 3.8. Виконувати роботи з використанням пневматичного інструменту ударної дії у зоні підвищеного шуму необхідно із застосуванням відповідних ЗІЗ
- 3.9. Забороняється виконувати роботи пневматичним інструментом без засобів віброзахисту та керування робочим інструментом, а також без глушника шуму.
- 3.10. Справляти, регулювати та замінювати робочу частину інструменту дозволяється тільки за умови відсутності в гнучкому шланзі стисненого повітря.
- 3.11. Не дозволяється виконувати роботи з пневматичним інструментом з приставних драбин.
- 3.12. Виконувати роботи з пневматичним інструментом ударної дії дозволяється із застосуванням пристроїв, що запобігають самочинному випаданню робочої частини інструменту під час холостих ударів.
- 3.13. Не дозволяється під час виконання робіт пневматичним інструментом тримати його за робочу частину. Натискування на пневматичний інструмент необхідно здійснювати плавним поступовим зусиллям.
- 3.14. Переносити пневматичний інструмент дозволяється тільки за рукоятку. Не дозволяється використовувати шланг або робочу частину пневматичного інструменту для його перенесення.

3.15. Під час перерв у роботі, обривання шлангів або інших пошкоджень пневматичного інструменту необхідно припинити доступ до нього стисненого повітря (закрити запірну арматуру).